

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/23/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111230392
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8111230392.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36234176, so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, proti žalovanému: W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. X, A., toho času na neznámom mieste, o zaplatenie 4.138,15 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

žalobu **z a m i e t a**,

žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 4.11.2011 žalobca žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 4.138,15 eur s príslušenstvom titulom nesplateného spotrebiteľského úveru. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 2.655,51 eur. Žalovaný sa zaviazal uhradiť úver v 72 mesačných splátkach po 68,98 eur, spolu 4.966,56 eur. Nakoľko žalovaný nesplácal úver, podľa dohodnutých podmienok, žalobca mu dňa 21.5.2008 zaslal výzvu k splateniu celého dlhu vo výške 4.511,05 eur. Žalovaný po zosplatení zaplatil sumu 372,91 eur, tento dlh predstavuje potom sumu 4.138,15 eur.

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 11.10.2012 č.k. 12C 23/2012, proti ktorému bolo podané v zákonom stanovenej lehote odvolanie vtedajšej opatrovníčky žalovaného.

Odvolací súd v dôsledku odvolania rozhodol uznesením zo dňa 15.4.2013, ktorým zrušil rozsudok v napadnutej časti t.j. vo výroku, ktorou bolo žalobe vo veci samej vyhovené, ako aj vo výroku o náhrade trov konania a vo veci zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd vo veci poukázal na tú skutočnosť, že žiadalo sa súdom prvého stupňa skutkovo uzavrieť, z čoho pozostáva zosplatená istina 2.448,69 eur i zostatok pokuty za predčasnú splatnosť úveru vyúčtovanú na sumu 1.758,91 eur, z ktorej malo byť zaplatené 0,47 eur dňa 20.4.2009 a 68,98 eur dňa 22.4.2010. Napriek tomu, že súd v dôvodoch rozhodnutia konštatuje to, že mu nebolo jasné, čo predstavujú tieto nároky žalobcu, napriek tomu žalobe v tomto rozsahu vyhovel. Odvolací súd poukázal na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t. j. s uplatneným nárokom i obranou proti takémuto uplatneniu. Navyiac poukázal na to, že vyvstala ďalšia skutočnosť, ktorá súvisí s uplatnenou námietkou premičania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, oboznámením sa s návrhom, výpisom obchodného registra, úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, všeobecnými úverovými podmienkami, splátkovým kalendárom, uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 14Co 7/2013- 5 zo dňa 15.4.2013, opakovaným šetrením pobytu žalovaného a ostatným spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

Po opakovanom dôslednom šetrení sa podarilo zistiť, že žalovaný sa nachádza v zahraničí na neznámom mieste, súd preto uznesením č.k. 12C 23/2010-70 zrušil uznesenie o ustanovení opatrovníčky a v zmysle ustanovenia § 48 ods. 4 O.s.p. rozhodol, že písomnosti určené žalovanému sa budú doručovať uložením v súdnom spise.

Žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 28.5.2007 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 3706021552, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 80.000,- Sk. Žalovaný sa predmetný úver zaviazal splácať mesačnými splátkami v počte 72, vo výške 2078,- Sk mesačne. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené v sume 149.616,- Sk, RPMN 26,1 % bez uvedenej úrokovej sadzby. Žalovaný uhradil 14 splátok, spolu v sume 863,84 eur. Žalovaný si započítal na zmluvnú pokutu z toho sumu 8,10 eur, predčasnú splatnosť úveru vo výške 1.758,91 eur, na zosplatnenú istinu v sume 2.448,69 eur, zmluvnú pokutu 16,53 eur a 11,02 eur. Spolu 5.001,99 eur po odpočítaní 863,84 eur je žalovaná istina 1138,15 eur.

Výzvou zo dňa 21.5.2008 žalobca žalovanému oznamoval v nadväznosti na uzatvorenie úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, že napriek opakovaným výzvam k riadnemu a skorému vráteniu splátok úveru nesplácal žalovaný úver riadne a včas, preto žalobca uplatnil voči žalovanému svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru, v nadväznosti na obsah úverových podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy a to v lehote pätnástich dní odo dňa spisania podania.

Podľa Hlavy 13 z § 7 Všeobecných úverových podmienok doručovanie písomnosti medzi spoločnosťou a klientom sa uskutočňuje poštou, prípadne osobne. Pri doručovaní poštou adresátovi, ktorý nebol zastihnutý napriek tomu, že sa v mieste doručovania zdržuje, sa použijú primerané ustanovenia O.s.p. o doručovaní písomnosti fyzickým osobám do vlastných rúk s tým, že ak si nevyzdvihne adresát zásielku do desiatich dní odo dňa jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení zásielky nedozvedel. Klient podpisom úverovej zmluvy potvrdzuje, že sa zdržuje na adrese svojho trvalého bydliska, prípadne na adrese uvedenej ako adresa pre doručovanie a dáva výslovný pokyn spoločnosti doručovať mu písomnosti na ním uvedenú adresu pre doručovanie a pokiaľ túto neuviedol, na adresu jeho trvalého bydliska. Klient sa zaväzuje spoločnosti neodkladne oznámiť zmenu adresy trvalého bydliska, či adresy pre doručovanie s tým, že ak nie je zmena oznámená, predpokladá sa, že klient sa zdržuje na mieste svojho trvalého pobytu, prípadne na adrese pre doručovanie, ak nie je klientom preukázaný opak. Spoločnosť a klient sa dohodli, že pokiaľ bude listom doručovaná spoločnosťou klientovi výpoveď alebo odstúpenie od úverovej zmluvy a tento list sa vráti spoločnosti ako nedoručený, ruší sa úverová zmluva, dňom, keď sa tento list spoločnosti vráti. Spoločnosť je povinná zaslať klientovi výpoveď alebo odstúpenie od tejto úverovej zmluvy formou doporučeného listu alebo doporučeného listu do vlastných rúk.

Podľa § 52 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľovi oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu 17.3.2009 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

V dôsledku vznesenej námietky premlčania a s poukazom na vyjadrený právny záver odvolacieho súdu, sa súd prvého stupňa predovšetkým zaoberal jej dôvodnosťou.

Podľa názoru súdu predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a to s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V danom prípade ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na ktorú sa subsidiárne vzťahuje Občiansky zákonník.

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Pokiaľ ide o aplikáciu premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení §52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Nároky uplatnené v konaní zo spotrebiteľského úveru sa stali splatnými dňa 5.6.2008. Žalobca doručoval žalovanému oznámenie o zosplatnení celého úveru s výzvou k úhrade zo dňa 21.5.2008. Žalobca v tomto oznámení uplatnil voči žalovanému svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru a to v nadväznosti na obsah úverových podmienok. Žalovanému oznámil, aby v lehote pätnástich dní odo dňa spísania tohto listu uhradil dlžnú čiastku na jeho účet. Keďže tento list bol spísaný dňa 21. 5. 2008 splatnosť úveru nastala dňa 5. 6. 2008, podľa poštového podacieho hárku mal súd preukázané, že toto zosplatnenie bolo žalovanému doručované, pričom ako vyplynulo za Hlavy 13 § 7 všeobecných úverových podmienok, aj pokiaľ žalovanému nebolo doručené a adresát nevyzdvihne zásielku do desiatich dní odo dňa jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení zásielky nedozvedel.

Žaloba bola doručená na súd, dňa 4. 11. 2011, pričom premlčacia doba uplynula dňom 5.6.2011. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa uplatnilo v súdnom konaní po uplynutí premlčacej doby.

Súd osobitne právne uznal námietku premlčania, premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na náhradu nákladov potrebných k účelnému uplatneniu alebo bráneniu práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaný mal vo veci plný úspech, keď súd žalobu zamietol, no náhradu trov konania nežiadal a zo spisu mu žiadne nevyplynuli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.